

»Slaktarin úr Bangui« í rættinum

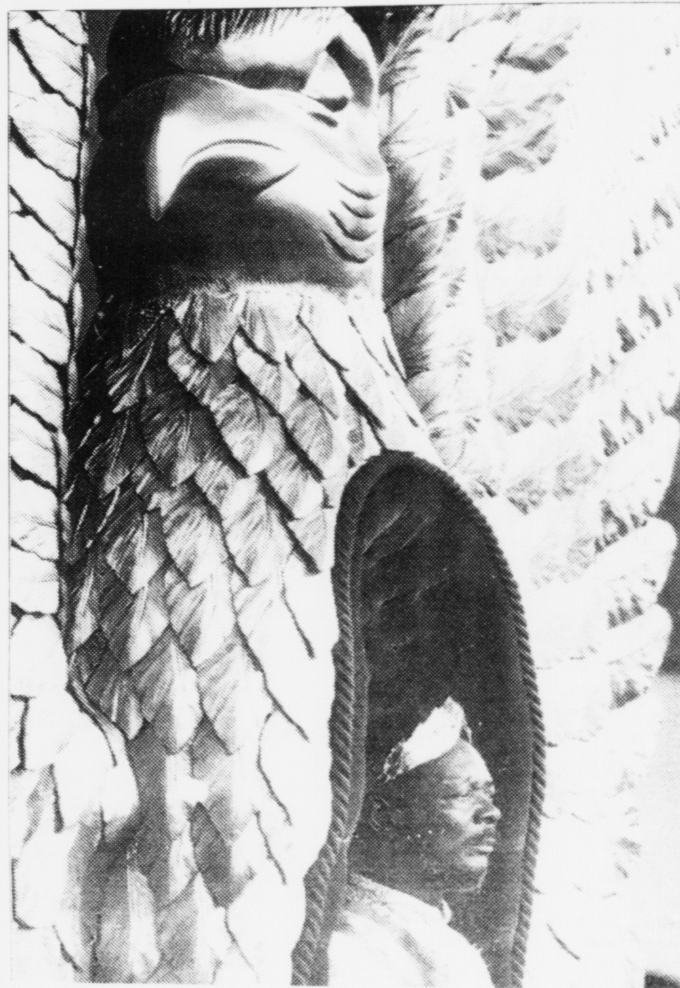

Bokassa í handjörnum

»Eg eri ekki nakað halgimenni,« segði Jean-Bédel Bokassa í rættinum í Mið-Afriku lýðveldinum sein-

astu viku. Hesi orð, sum komu frá tí blóðtysta fyrrverandi keisaranum, kundu landsmenn hans-

ara uttan iva tikið undir ívð. Áðrenn tað 14 ára langa ræðið hjá Bokassa endaði við kollvelting 1979, hevði hann flutt fleiri milliónir dollarar úr statskassanum á privata bankarokning í Sveits, luttikið persónliga í hópdrápi á skúlabørnum, sum ikki vildu koma í eyðkennisbúnum til skúlan, blakað mótstøðumenn sínar fyri krokodillur og sjálvur etið nakrar av teimum. Likamsleivdir funnust í frystiboksini hjá honum, aftaná at hann var flýddur til Fraklands 1979, har hann fekk friðskjól. Í Fraklandi buði kannibalurin í einum hábærsligum slotti saman við nøkrum av teimum 55 børnunum,

Bokassa í keisarahasætinum 1977

hann átti við konum sínum.

Settur í arrest

Bokassa avgjordi at fara aftur til Bangui, høvuðsbylingin í Mið-Afrikulýðveldinum, tí hann segði seg ikki kunna liva av fronsku herpensiónini uppá 7000 kr. ummánaðin. Hann væntaði at fólk fór at heilsa honum sum hetju og hevði við sær tey keisaraligu uniformini við øllum medaljunum, hann gav sær sjálvum í keisaratið sini. Tá hann kom til Bangui var hann beinanvegin tikin og settur í varðhald sum ein annar brotsmaður, og stevndur fyri herrætt.

Tá hann kom fyri herrættin fystu ferð harmaði hann um at medaljurnar vórðu tiknar frá honum. »Títt kunnu døma meg til deyða,« segði hann uppræddur við dómarnar, »men títt hava ong amakt at gera meg til vanligan soldat. Eg havi altíð verið trúgvur hermaður hjá Charles de Gaulle og altíð gjørt mína skyldu.«

Eitt kostnaðarsamt »ego-trip«

Ræðið hjá Bokassa var frá byrjan av eitt »ego-trip« burturav. Mið-Afrikulýðveldið er eitt fátækasta og mest niðrundirkomna land í heiminum, við per capita inntøku uppá 2000 kr. um árið. Korrupsión var og er enn ógvuliga vanlig, og mett verður at helvtin av diamantunum, ið er høvuðsútflutningurin í Mið-Afrikulýðveldinum, verður smuglaður úr landinum. Bokassa nýtti 250 mió. kr., triðingin av ársfíggarlógini, til at krýna sjálvan seg keisara við Napoleon Bonaparte sum fyrimynd. Alt varð innflutt úr Fraklandi, hestar, matur, blómur, postalin og ein gullkróna við diamantum, ið kostaði næstan 30 mió. kr. Hásætið hjá Bokassa avmyndaði ørn og var gjørt úr 18 karat gulli, við satinnessi.

Tær nógvu beistagerðirnar, Bokassa gjordi seg sekan í, minna ikki sort um Idi Amin, ein annan afrikanskan leiðara, ið nú livir í øllum goðum í Saudi-Arabia saman við konu og børnum.

Diamantar til d'Estaing

Bokassa var altíð góður við Frakland og teir fronsku leiðararnar og gav m.a. fyrrv. forsetanum Valéry Giscard d'Estaing diamantar. Hóast henda loyaltit mótvegis kolonimaktini, hjálptu fransar at kollvelta Bokassa í 1979, meðan keisarin var í Libíu á vitjan hjá Ghadaffi.

Bokassa hevur greitt rættinum í Bangui frá, at hann bert vil liva í friði, og at hann ongá politiskar ambítionir hevur. Rætturin fer uttan iva at døma hann sekan, men stjórnarkeldur í Bangui siga, at deyðadómur hansara møguliga verður broyttur til livtiðarfongsul.

etj.

Úr Úttheimi

Edvard Jónsson
skrivar